okazis surbaze de la lingvoj hebrea, araba kaj aramea; kelkaj vortoj venas el la jida lingvo (ekz. *spritz, schluck, spitz, stecker*), kelkaj internaciismoj el okcidenteŭropaj lingvoj (ekz. la nomoj de la monatoj) kaj el la rusa (ekz. *sigarja* = cigaredo, *telefon, telewisija...*)

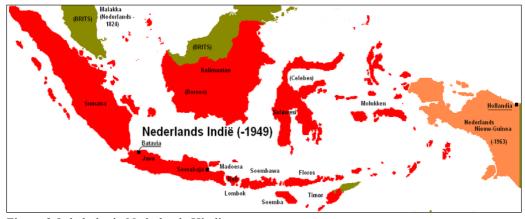
La Akademio de la hebrea lingvo estis fondita en 1953 ĉe la Hebrea Universitato en Jeruzalemo, kiel la supera institucio por la hebrea lingvo. Ĝi respondecas pri kreado de novaj vortoj, pri normigo de la gramatiko, ortografio, de reguloj de la transkribado. Ĝi havas 23 membrojn kaj 15 konsilistojn. Ĝiaj decidoj estas devigaj por ĉiuj oficialaj instancoj de Israelo.

La novhebrea estis natura solvo por la interkompreno de la juda komunumo en Palestino, kiu estis parolinta diversajn lingvojn (uzataj estis precipe la lingvoj jida, ladina, araba, germana, angla, franca, itala kaj rusa) rapide kreskis ankaŭ la nombro de denaskaj parolantoj (la unua estis onidire la unua filo de Eliezer Ben Jehuda). Hodiaŭ ĝi havas 9 milionojn da parolantoj tutmonde, en Israelo uzas ĝin 5 milionoj da judoj kaj krome ĉ. unu miliono da israelaj araboj kiel sian duan lingvon.

3.5. La indonezia lingvo

Indonezion formas pli ol 17 000 insuloj kun pli ol 700 indiĝenaj lingvoj, kiuj estas plej ofte reciproke nekompreneblaj. Reĝolando Indonezio havis jam ekde la 7-a jc. komercajn kontaktojn kun aliaj aziaj landoj, kio alportis lingvajn, kulturajn kaj religiajn influojn de hinduismo kaj islamo. En 1511 ekloĝis portugaloj sur la spic-komerca insularo Molukoj, en 1605 elpelis ilin nederlandanoj, kiuj en la nomo de «Nederlanda Orient-Hinda Kompanio» koncentrita unue sur la insulo Javo kun ĉefurbo Batavia (Ĝakarto) postiome subigis al si la ceterajn insulojn, ĝis ili komence de la 19-a jc. fondis la kolonion *Nederlanda Hindio*.

Male al ceteraj koloniistoj, la nederlandanoj ne strikte devigis la koloniigitojn uzi la nederlandan lingvon, kvankam ekzistis ankaŭ nederlandaj lernejoj kaj nederlandaj misiistoj. La lingvo uzata internacie en komercaj kontaktoj en sudorienta Azio estis la najbara malaja, florinta jam antaŭ la portugala invado en 1511. La Indonezia nacia reviviga movado (*Kebangkitan Nasional Indonesia*), ekestinta komence de la 20-a jc.,

Figuro 3.9: la kolonio Nederlanda Hindio